

CONSIDERATII ASUPRA MODALITĂȚILOR DE IMPULSIONARE A SPORTULUI ORIENTĂRII PE PLAN REGIONAL ÎN ROMÂNIA.

La Balcaniada de Orientare de la Baia Sprie din Septembrie a.c. am avut timp ca în cadrul întâlnirilor cu vechi prieteni de la orientare, pe care îi mai văd doar odată pe an, să port câteva discuții interesante pe marginea dezvoltării orientării în țara noastră. Ca întotdeauna, cele mai instructive discuții le am avut cu Dumi Cioban, unul dintre cei care judecă temeinic și la obiect sportul orientării. Vezi și articolul lui recent de la rubrica diverse a acestui site, în care pune diagnosticul bolii cronice de care suferă cam toate sporturile de la noi, mai bine ca un medic.

În cadrul acestor discuții amicale, Dumi mi-a atras atenția că în ultimii ani în loc să mă concentrez asupra organizării unui concurs mare pe Valea Prahovei, îmi risipesc forțele în organizarea a numeroase concursuri mai mici, care servesc interesele bucureștenilor. Mai mult a pus iarăși un diagnostic corect, și anume că acest lucru chiar îmi face plăcere. Reîntors acasă la Ploiești și reintrat în rutina acestor concursuri de orientare făcute lunar în pădurile de lângă Ploiești, m-am întrebat dacă ceace fac într-adevăr cu plăcere și pasiune servește într-un fel interesele sportului de care sunt atașat de peste 40 de ani.

De la revoluție încoace, costul ridicat al transportului, cazării și mesei, timpul liber mult mai drămuț de către sportivii amatori, care trebuie să și muncească ca să își câștige existența, a dus la împărțirea zonelor de influență din sportul orientării între cele mai puternice centre din țară: Ardealul și Sudul țării (Prahova plus București). Dacă pînă în 1989, eu de exemplu, dar și alți sportivi din București și Ploiești, ne duceam de 3-4 ori pe an la concursurile Clujului, în prezent deabia dacă reușim să mergem odată pe an la Cupele Clujului. Reciproca este și ea valabilă, sportivii din Cluj vin în sudul țării doar odată pe an la Cupa României sau la vreo finală de campionat național.

În ultimii 5 ani, CSO Valea Prahovei, folosind numeroasele hărți de orientare pe care le are în pădurile de la nord de Ploiești și de pe Valea Prahovei, s-a lansat în organizarea a cel puțin 8 concursuri anuale, începând cu Trofeul Zăpezii din luna Februarie și terminând cu Trofeul Veteranilor din Octombrie și Cupa Arbitrilor din Noembrie a fiecărui an. La aceste concursuri, organizate deliberat la interval de o lună între ele și numai pe parcursul unei singure etape, participă în mod regulat sportivii din București, Prahova, Brașov și Dâmbovița.

În toamna anului acesta, plăcut surprins de numărul mai mare ca niciodată de sportivi prezenți la startul Cupei de Toamnă din Septembrie, a Trofeului Veteranilor din Octombrie și a Cupei Arbitrilor din Noembrie, mi-am dat seama și mi-am dovedit mie însumi că drumul pe care s-a angajat CSO Valea Prahovei, de a organiza cât mai multe concursuri, este cel just și în folosul dezvoltării orientării în sudul țării. Dacă în urmă cu numai 2-3 ani, la

concursurile noastre participau regulat 50-60 de sportivi din București, Prahova, Brașov și Târgoviște, anul acesta începând chiar de la primele concursuri din primăvară, numărul sportivilor participanți este constant de 70-80 concurenți cu vârste cuprinse între 10 și 70 de ani.

Urmărind cu regularitate site-ul web orienteering.ro, am observat că și la Cluj se întâmplă același lucru. La concursurile numeroase organizate de AJO Cluj, participă regulat nu numai sportivii clujeni și cei din Baia Mare, ci și cei din Oradea, Dej, Zalău, centre de orientare renăscute consider eu, tocmai din cauza organizării regulate de concursuri de orientare la un centru puternic din apropiere cum este Clujul. Singura diferență față de noi, este cea că numărul de sportivi participanți la Cluj este mai mare ca cei participanți din Sudul țării și lucru foarte important, dacă la noi creșterea numărului de participanți s-a făcut pe seama sportivilor de vârsta a 3-a, la Cluj predomină copiii și juniorii.

Din experiența ultimilor ani de concursuri numeroase organizate pe plan local, dar cu participarea sportivilor din județele învecinate, am extras câteva lucruri utile și pentru alți organizatori. În primul rând este nevoie de hărți, fără ele degeaba discutăm despre organizare de concursuri. Din păcate numărul cartografilor pentru hărți de orientare din România, este foarte mic și nu acoperă necesitățile. În al doilea rând este nevoie de bani și toată lumea se plânge de lipsa sponsorilor. Iarăși din experiența CSO Valea Prahovei, vă spun că se pot acoperi integral cheltuielile efective ale unui concurs chiar interjudețean, din taxa de participare colectată de la sportivi, bine înțeles atunci când numărul lor depășește 50 și fără premii substanțiale (doar diplome, ecusoane sau mici premii ocazionale).

O sursă de bani, neexploatăată îndeajuns este Direcția Județeană pentru Sport, care pune la dispoziția Asociației Județene de Orientare, fonduri suficiente pentru organizarea a 3-4 Campionate Județene, cu condiția ca să existe cine să le organizeze. Nu mai vorbesc de licitațiile bianuale, pentru organizarea unor competiții interjudețene sau naționale, la care pe baza unor proiecte bine gândite, se pot obține bani suficienți și pentru tipărit hărți și pentru barem arbitraj și pentru premii.

O problemă delicată este lipsa oamenilor de specialitate. Chiar pentru plecări, sosiri, trasare, instalare și strângerea posturilor, se simte lipsa unor arbitri încă în vigoare, capabili să execute sarcinile de mai sus. Deși sistemul SportIdent, a micșorat numărul de arbitri necesari la plecare și în special sosiri, în Prahova cel puțin îmbătrânirea corpului de arbitri pune serioase probleme încă de pe acum, nu mai vorbesc ce va fi peste câțiva ani când cei care încă mai lucrăm pentru orientare, vom fi nevoiți să renunțăm la activitatea pe teren.

Chiar în lipsa unor hărți complet noi, în zone nefolosite pînă acum pentru orientare, dacă hărțile vechi se actualizează și extind câte puțin pentru fiecare concurs în parte, sportivii și în special cei tineri care nu au mai concurat în anii trecuți pe edițiile mai vechi,

vor avea de profitat din punct de vedere tehnic. În Prahova, ca de altfel și la Cluj, există numeroase păduri cu hărți mai vechi pentru orientare, care pot fi reactualizate și extinse, astfel că fiecare concurs să se desfășoare prin rotație în altă pădure diferită.

Un lucru mic, dar care atrage destulă lume, este ca plecările și sosirile concursurilor, să fie alese în zone apropiate de o cale de acces asfaltată, dar în același timp și pitorească, într-un cadru natural deosebit. La concursurile de pe Valea Doftănețului, de exemplu, pe lângă sportivi vin chiar cu o seară înainte și dorm în cort, numeroși susținători sau membri ai familiilor, dintre care am constatat că se aleg alți numeroși participanți la concursurile viitoare. Deși la început eram instinctiv împotriva categoriilor Open și Open Tehnic (care îți cer posturi și trasee mai simple, deci o bătaie de cap în plus), în prezent m-am convins că de la un concurs la altul, numărul lor crește foarte mult și foarte mulți dintre cei care încep la Open, trec apoi la categoriile de vârstă obișnuite.

Orientarea așa cum se practică în România în condițiile actuale, rămâne prin excelență un sport de familie. La concursurile noastre, din ce în ce mai mulți sportivi veterani își sacrifică timpul și energia, pentru a concura alături de copii și chiar de nepoți, pentru ai învăța pe viu orientarea cu harta și busola, într-un teren care la început multora li se pare ostil. Chiar dacă nu se vor clasa pe primele locuri, nici la categoriile Open, acestor începători siguri viitori performeri, este bine să li se acorde câte o mică atenție, diplomă sau ecuson. Deși eforturile depuse de o mână de oameni, unii destul de în vârstă, sunt destul de mari și nerăsplătite material nici pe departe, fondurile strânse din plata taxelor de participare, la un număr de sportivi care depășește 70-80 de oameni, nu numai că acoperă cheltuielile efective cu concursul, dar lasă clubului organizator un mic profit, ce poate fi reinvestit de exemplu în materiale de concurs (stații Sportident).

Am mai constatat pe parcursul ultimilor 3 ani, că în afara stimulării apariției unor noi asociații sportive cu secții de orientare (ex. Silva Câmpina, Chindia Târgoviște), numărul mare de concursuri organizate de CSO Valea Prahovei, duce la o concurență benefică cu alte asociații din Prahova și București. Numai în toamna aceasta, după ce am organizat la sfârșitul lui Octombrie și începutul lui Noembrie, Trofeul Veteranilor și Cupa Arbitrilor aflate la peste 25 de ediții, Sănătatea Ploiești, AMO București și CS Otopeni, s-au simțit obligate să umple și ele calendarul lunii Noembrie cu încă un Trofeu al Veteranilor Sănătatea, o Cupă a Arbitrilor din București și în final de sezon Cupa CS Otopeni. Sănătatea Ploiești a folosit hărți puse la dispoziție de clubul nostru, iar bucureștenii au reactualizat harta de la Cernica.

Concluzia este una singură și este demonstrată de fapte, cât mai multe concursuri organizate pe plan local, pe hărți și zone cât mai diverse, este calea sigură spre atragerea unui număr din ce în ce mai mare de practicanți ai sportului orientării.

Dr. Stroescu Nicolae, 21.11.2008.